Бөлім:	3-бөлім. Ағартушылық идеяларының таралуы
Педагогтің Т.А.Ә.:	Отар Әл Фараби Нұрмаханбетжанұлы
Күні:	30.09.2026
Сынып: 7 «А»	Қатысушылар саны: _____ Қатыспағандар саны: _____
Сабақтың тақырыбы:	Ағартушылық дәуірдің қандай идеялары еуропалық монархтардың қызметінде көрініс тапты? (1-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары:	7. 2. 1. 1 қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау; 7. 2. 3. 2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау
Сабақтың мақсаты:	Ағартушылықтың негізгі идеяларын анықтау; Локк, Монтескье, Вольтер, Руссо көзқарастарын қоғам дамуы тұрғысынан салыстыру.
Бағалау критерийлері:	Тарихи ұғымдарды орынды қолданады; деректен ақпарат анықтайды; себеп-салдарды түсіндіреді; қорытындысын дәлелдейді.
Құндылықтар:	Әділдік, жауапкершілік, ынтымақтастық, ғылыми таным, өзгенің пікірін құрметтеу.
Апта дәйексөзі:	Білім – қымбат қазына, қанағат тұтпа азына (Мұзафар Әлімбаев).

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі / уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы — 9 минут	Психологиялық ахуал қалыптастырады. Өткен тақырыптан 2 диагностикалық сұрақ қояды. «Бүгінгі зерттеу сұрағына жауап беру үшін не білуіміз керек?» деп сабақ мақсатын таныстырады.	Сұрақтарға жауап береді; өз болжамын айтады; сабақ мақсатын дәптерге жазады.	Ауызша мадақтау; нақтылау сұрағы арқылы жедел кері байланыс.	Слайд, тақырып суреті
Жаңа білімге қадам — 5 минут	Негізгі тарихи контекстi 3–4 қысқа тірек сөйлеммен түсіндіреді. Маңызды ұғымдарды тақтаға жазады. Оқу дерегінің түпнұсқа не бейімделген нұсқа екенін белгілейді.	Тірек ұғымдарды жазады; түсініксіз сөздерді нақтылайды; бір себепті болжайды.	«Бас бармақ» тәсілі; 1 нақты сұрақ.	Тірек сызба, терминдер
Сабақтың ортасы — 9 минут 1-тапсырма: Ой шақыру	«Адамның құқығы туа біте ме?», «Билік шексіз болуы керек пе?» деген 2 сұрақ ұсыну.	Бастапқы пікірін айтады; түсіндіру кезінде «құқық», «еркіндік», «билік» сөздерін қолданады.	Дескриптор: Ой – 1 б.; негіздеу – 1 б.	Сұрақтар слайды

Сабақтың ортасы — 9 минут 2-тапсырма: Ағартушылар зертханасы	Локктың табиғи құқық, Монтескьенің билікті бөлу, Вольтердің діни төзімділік, Руссоның халық егемендігі туралы бейімделген үзінділерін тарату.	4 ойшылдың бір-бір негізгі идеясын сәйкестендіріп, екі идеяның айырмасын жазады.	Дескриптор: 4 сәйкестік – 4 б.; салыстыру – 1 б.	Дерек үзінділері
Сабақтың ортасы — 9 минут 3-тапсырма: Идея – өзгеріс	Білім, зайырлы көзқарас және құқық мәселесі бойынша «идея қандай өзгеріске жетелейді?» кестесін толтырту.	Әр идеяны ықтимал қоғамдық өзгеріспен байланыстырады, діннің қоғамдық рөліндегі өзгерістерді түсіндіреді.	Дескриптор: 2 дәл байланыс – 2 б.	Салыстыру кестесі
Сабақтың соңы — 4 минут	Бастапқы зерттеу сұрағына қайта оралтады. «Бүгінгі ең маңызды дәлел қандай?» деп қорытынды жасатады. «3–2–1» әдісі: 3 факт, 2 байланыс, 1 сұрақ.	3 факт, 2 себеп-салдар байланысы, 1 ашық сұрақ жазады. Өзін-өзі критерий бойынша бағалайды.	«3–2–1» рефлексиясы; қысқа қорытынды кері байланыс.	Рефлексия парағы
Үй тапсырмасы	Бір ағартушыға арнап «3 идея – 1 ықпал» карточкасын әзірлеу.	Тапсырманы жеке орындайды, келесі сабақта бір дәлелін ұсынады.	Келесі сабақта ауызша кері байланыс.	Оқулық, дәптер

Саралау: қолдауды қажет ететін оқушыларға ұғым сөздігі мен сөйлем бастамасы беріледі; жоғары деңгейдегі оқушылар баламалы көзқарасты салыстырады.

Сабақтан кейінгі рефлексия: Мақсатқа жету деңгейі _____ Тиімді әдіс _____ Қажетті өзгеріс _____